

Det siger FOAs medlemmer om vikarer, frokostpauser, uddannelse og seniorstillinger

FOAs medlemmer i Medlemspulsen er blevet stillet en række spørgsmål om vikarer og om deres frokostpauser samt om uddannelse og seniorstillinger.¹

Rapportens hovedkonklusioner er:

- Halvdelen af de medlemmer, der arbejder steder, hvor man bruger private vikarbureauer, mener, at det forringer kvaliteten for borgerne og/eller betyder ekstra arbejde for dem og deres kolleger.
- 3 ud af 4 medlemmer har ret til betalt frokost. Det er kun 5 procent, der *aldrig* bliver forstyrret i deres arbejdspause.
- 7 procent af FOAs medlemmer har arbejde i et vikarbureau som hoved- eller bibeskæftigelse. 11 procent af de øvrige medlemmer overvejer at tage arbejde i et vikarbureau.
- Næsten 4 ud af 5 FOA-medlemmer i undersøgelsen har en faglig relevant uddannelse. To tredjedele af dem, som i dag ikke har en relevant faglig uddannelse, siger "ja" eller "måske" til, at de vil benytte trepartsaftalens mulighed for at tage en uddannelse. Det er især en PGU (pædagogisk grunduddannelse), som er relevant for de adspurgte.
- Hvert fjerde FOA-medlem, der er 55 år eller derover, har snakket med ledelsen om trepartsaftalens muligheder for at oprette særlige stillinger til seniorer.

7 procent af FOAs medlemmer arbejder eller har et bijob hos et vikarbureau.

1 procent af FOA-medlemmerne i undersøgelsen arbejder i et vikarbureau som hovedbeskæftigelse. 6 procent arbejder i et vikarbureau som bijob. *Se tabellen nedenfor.*

Langt hovedparten af FOA-medlemmerne i undersøgelsen – 92 procent - siger, at de ikke arbejder i et vikarbureau.

Table 1. Arbejder du i dag for et vikarbureau?

	Andet	Daginstitution/ SFO eller lign.	Dag- pleje	Hjemme- plejen	Handicap- Institution ol.	Pleje- hjem	Syge- hus	Samlet
Ja, som hovedbeskæftigelse	5 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	1 %	1 %
Ja, som et bijob	6 %	0 %	0 %	6 %	11 %	7 %	13 %	6 %
Nej	89 %	100 %	100 %	92 %	89 %	93 %	86 %	92 %
Antal	359	168	252	423	100	534	269	2105

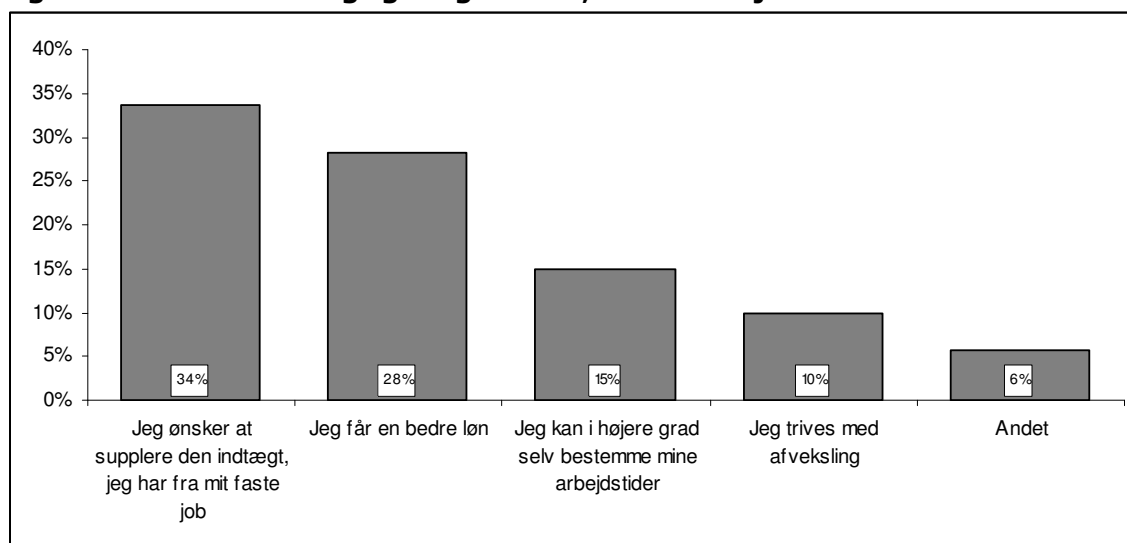
Antal respondenter: 2105 (alle).

De fleste der arbejder i vikarbureau gør det af økonomiske grunde

De FOA-medlemmer, som arbejder i et vikarbureau, gør det primært af økonomiske grunde: De fleste peger enten på, at de ønsker at supplere den indtægt, de har fra deres faste job, eller at de får en bedre løn. Se figuren nedenfor.

¹ FOAs Medlemspuls er et internetbaseret medlemspanel bestående af FOA-medlemmer. Undersøgelsen er gennemført i perioden 17. september til 26. september. I alt har 4.322 fået tilsendt spørgeskemaet. 207 havde ugyldige mailadresser. Dermed fik 4.115 medlemmer en invitation til at deltage. 2.265 har deltaget i undersøgelsen. Det giver en svarprocent på 55.

Figur 1. Hvad er den vigtigste grund til, at du arbejder i et vikarbureau?

Antal respondenter: 160 (alle der har angivet at de har arbejde i et vikarbureau, som bijob eller hovedbeskæftigelse)

Hvert tiende FOA-medlem, som ikke arbejder i et vikarbureau, overvejer det

Samlet set overvejer 11 procent af de FOA-medlemmer, der ikke arbejder i et vikarbureau at tage arbejde i et vikarbureau. *Se tabellen nedenfor.* Ansatte i ældreomsorgen (hjemmepleje og plejehjem), samt ansatte på sygehuse overvejer det mest (13-16 %).

Tablet 2. Overvejer du at tage arbejde i et vikarbureau?

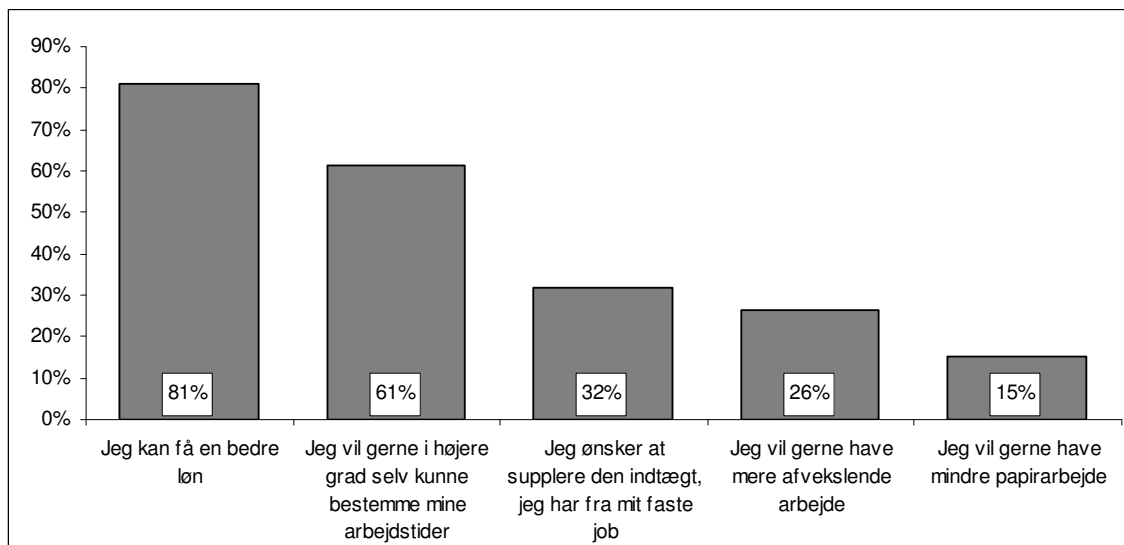
	Andet	Daginstitution /SFO ell. lign.	Dag-pleje	Hjemme-plejen	Handicap-institution ol.	Pleje-hjem	Sygehus	Samlet
Ja	8 %	7 %	3 %	16 %	8 %	14 %	13 %	11 %
Nej	83 %	83 %	87 %	69 %	79 %	74 %	75 %	77 %
Ved ikke	9 %	10 %	10 %	15 %	13 %	12 %	13 %	12 %
Antal	319	168	251	389	89	497	232	1945

Antal respondenter: 1945 (alle, der ikke arbejder for et vikarbureau)

Dem der overvejer vikarbureauer gør det pga. lønnen

De medlemmer, som overvejer at tage arbejde i et vikarbureau, peger mest på muligheden for at få en bedre løn (81 procent). *Se figuren nedenfor.* Mange (61 procent) peger også, at de gerne selv i højere grad vil bestemme arbejdstiderne.

Figur 2. Hvad er baggrunden for, at du overvejer at tage arbejde i et vikarbureau? (sæt gerne flere krydser)

Antal respondenter: 210 (alle som svarede "Ja" på spørgsmål 7)

17 procent bruger næsten aldrig vikarer på arbejdspladsen

Alle deltagere i undersøgelsen blev efterfølgende spurgt om hvilke typer af vikarer, de benytter på deres arbejdsplads. Flest angiver, at de bruger løst tilknyttede vikarer (39 %) og vikarer fra et eller flere private vikarbureauer (38 %). 17 % bruger næsten aldrig vikarer på arbejdspladsen. Se tabellen nedenfor.

Det er især ansatte i daginstitutionerne (21 procent) og dagplejen (32 procent), der siger, at de næsten aldrig bruger vikarer.

Tabel 5. Hvilke former for vikarer bruger I på din arbejdsplads ved sygdom, ferie og lignende? (sæt gerne flere krydser)

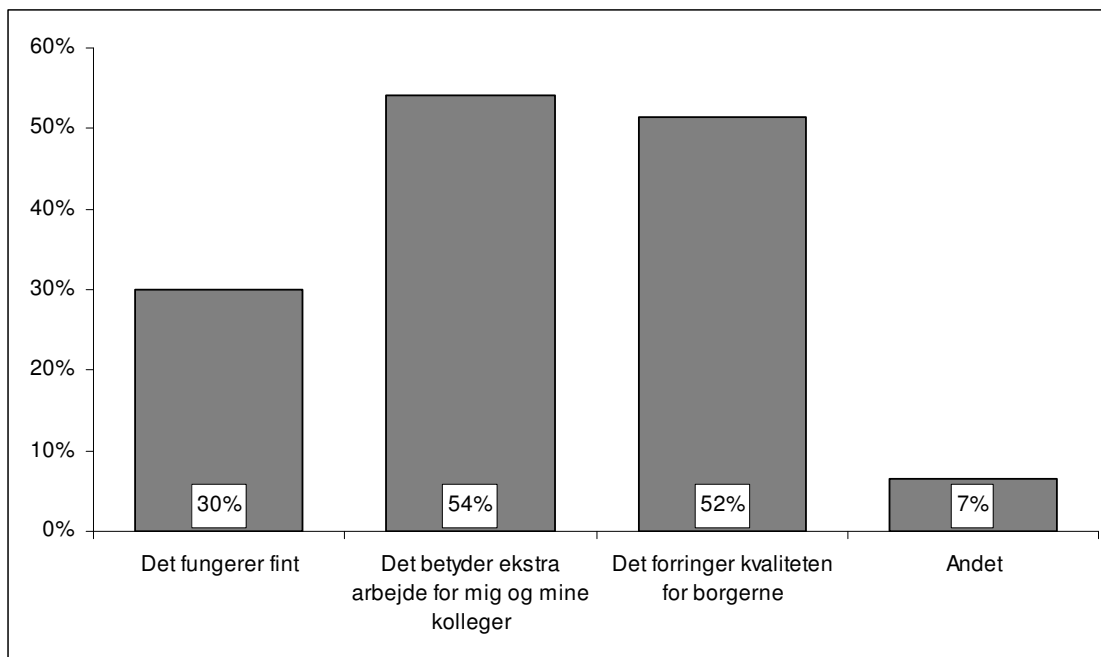
	Andel
Vi bruger nogle løst tilknyttede vikarer	39 %
Vi bruger vikarer fra ét eller flere private vikarbureauer	38 %
Vi bruger vikarer/afløsere, som i forvejen er fastansatte i kommunen/regionen (merarbejde mv.)	30 %
Vi bruger næsten aldrig vikarer på min arbejdsplads	17 %
Vi bruger både kommunalt/regionalt ansatte og vikarer fra vikarbureauer	13 %
Vi bruger vikarer fra et internt vikarkorps, som er bemannet med fastansatte medarbejdere	13 %
Andet	11 %
Antal adspurgte	2103

Antal respondenter: 2103 (alle)

Hvert andet FOA-medlem, hvis arbejdsplads benytter private vikarer, mener, at brugen af vikarer betyder ekstra arbejde for dem og deres kolleger og/eller forringer kvaliteten for borgerne

De FOA-medlemmer i undersøgelsen, som siger, at de bruger private vikarbureauer på deres arbejdsplads er blevet spurgt om deres holdning til dem: 54 procent af dem har en oplevelse af, at brugen af private vikarer betyder ekstra arbejde for dem. 52 procent mener, at brugen af private vikarer forringer kvaliteten for borgerne. 30 procent mener, at brugen af private vikarer fungerer fint.

Figur 5. Hvad er din holdning til, at der arbejder vikarer fra private vikarbureauer på din arbejdsplads? (sæt evt. flere krydser)

Antal respondenter 468 (de, der har svaret "Vi bruger både kommunalt/regionalt ansatte og vikarer fra vikarbureauer" og/eller "Vi bruger vikarer fra ét eller flere private vikarbureauer").

3 ud af 4 FOA medlemmer har ret til betalt frokost

Tre ud af fire FOA-medlemmer i undersøgelsen har ret til betalt frokost. Flest har ret til betalt frokost i hjemmeplejen (84 %), mens færrest har det i blandt dagplejerne (56 %).

Dagplejerne er også den gruppe, der tilsyneladende er mest i tvivl om hvor vidt de har ret til betalt frokost. Hver 6. svarer "ved ikke" til spørgsmålet.

Tabel 6. Har du ret til betalt frokostpause på din arbejdsplads?

	Andet	Daginstitution/ SFO ell. lign.	Dagpleje	Hjemme- plejen	Handicap- institution ol.	Pleje- hjem	Sygehus	Samlet
Ja	74 %	78 %	56 %	84 %	77 %	74 %	80 %	75 %
Nej	22 %	14 %	27 %	11 %	13 %	15 %	17 %	17 %
Ved ikke	4 %	7 %	17 %	5 %	10 %	11 %	3 %	8 %
Adspurgte	359	167	250	422	100	528	268	2094

Antal respondenter 2094 (alle)

Hver fjerde på plejehjemmene holder aldrig hele deres frokostpause

Dem der i det foregående spørgsmål svarede, at de har ret til betalt frokostpause på deres arbejde, blev efterfølgende spurgt om hvor ofte de holder hele denne pause. 17 procent holder altid hele deres frokostpause. 39 procent svarer som regel. 31 procent siger sjældent og 13 procent siger, at de aldrig holder deres frokostpause. Se tabellen nedenfor. På plejehjemmene holder næsten hver fjerde (23 procent) aldrig hele sin frokostpause.

Tabel 7. Hvis ja, hvor ofte holder du hele din frokostpause?

	Andet	Daginstitution /SFO ell. lign.	Dagpleje	Hjemme- plejen	Handicap- institution ol.	Pleje- hjem	Sygehus	Samlet
Altid	19 %	26 %	26 %	18 %	20 %	12 %	9 %	17 %
Som regel	39 %	44 %	38 %	48 %	38 %	30 %	39 %	39 %

Sjældent	31 %	20 %	24 %	29 %	26 %	36 %	40 %	31 %
Aldrig	12 %	10 %	12 %	6 %	16 %	23 %	12 %	13 %
Adspurgte	302	138	182	376	89	463	230	1780

Kun 1 ud af 20 FOA-medlemmer bliver aldrig kaldt tilbage på sit arbejde i løbet af sin frokostpause.

21 procent af FOA-medlemmerne i undersøgelsen siger, at frokostpausen "altid" bliver afbrudt, fordi de bliver kaldt tilbage på arbejdet. 44 procent siger "som regel" og 30 procent "sjældent". Se tabellen nedenfor.

Kun 5 procent af FOAs medlemmer oplever "aldrig", at deres frokostpause bliver afbrudt.

Det er især FOA-medlemmerne på plejehjemmene, der "altid" oplever, at de bliver kaldt tilbage på arbejde i deres frokostpause (36 procent).

Tabel 8. Bliver din frokostpause ind imellem afbrudt, fordi du bliver kaldt tilbage på arbejdet?

	Andet	Daginstitution /SFO ell. lign.	Dag-pleje	Hjemme-plejen	Handicap-institutioner	Pleje-hjem	Sygehus	Samlet
Altid	21 %	7 %	20 %	8 %	18 %	36 %	27 %	21 %
Som regel	39 %	29 %	50 %	45 %	41 %	46 %	49 %	44 %
Sjældent	32 %	55 %	27 %	43 %	34 %	15 %	20 %	30 %
Aldrig	8 %	9 %	4 %	3 %	7 %	3 %	5 %	5 %
Adspurgte	350	161	245	414	98	513	266	2047

Antal respondenter: 2047 (alle)

Opfølgning på trepartsaftalen

Hvert fjerde FOA-medlem, der er 55 år eller derover, har snakket med ledelsen om mulighederne for at oprette særlige stillinger til seniorer

Som led i trepartsaftalen fra juni 2007 er der afsat en pulje til fremme af seniorpolitiske initiativer, der kan bidrage til at fastholde seniorer i job, herunder til oprettelse af stillinger til seniorer. En stilling til en senior kan f.eks. være en stilling på nedsat tid med hel eller delvis lønkomensation.

Hvert fjerde FOA-medlem, der er 55 år eller derover har ifølge undersøgelsen snakket med ledelsen om mulighederne for at oprette særlige stillinger til seniorer. 63 procent svarer "nej" og 14 procent "ved ikke". Det er mest dagplejerne og de ansatte på sygehusene, der har snakket med ledelsen om det (41 og 34 procent). Mens det kun er 15 procent blandt dem, der er over 55 år på plejehjemmene, der har snakket med ledelsen om seniorstillinger.

Tabel 9. Har du og dine kolleger talt med ledelsen på din arbejdsplads om mulighederne for at oprette særlige stillinger til seniorer?

	Hjemmepl	Plejehjem	Daginst./ SFO el.lign.	Dagpleje	Sygehus	Inst. el.lign. for handicap.	Andet	I alt
Ja	17 %	15 %	18 %	41 %	34 %	22 %	25 %	24 %
Nej	71 %	69 %	79 %	39 %	51 %	74 %	61 %	63 %
Ved ikke	12 %	15 %	3 %	20 %	14 %	4 %	14 %	14 %
I alt	83	130	33	54	70	27	92	489

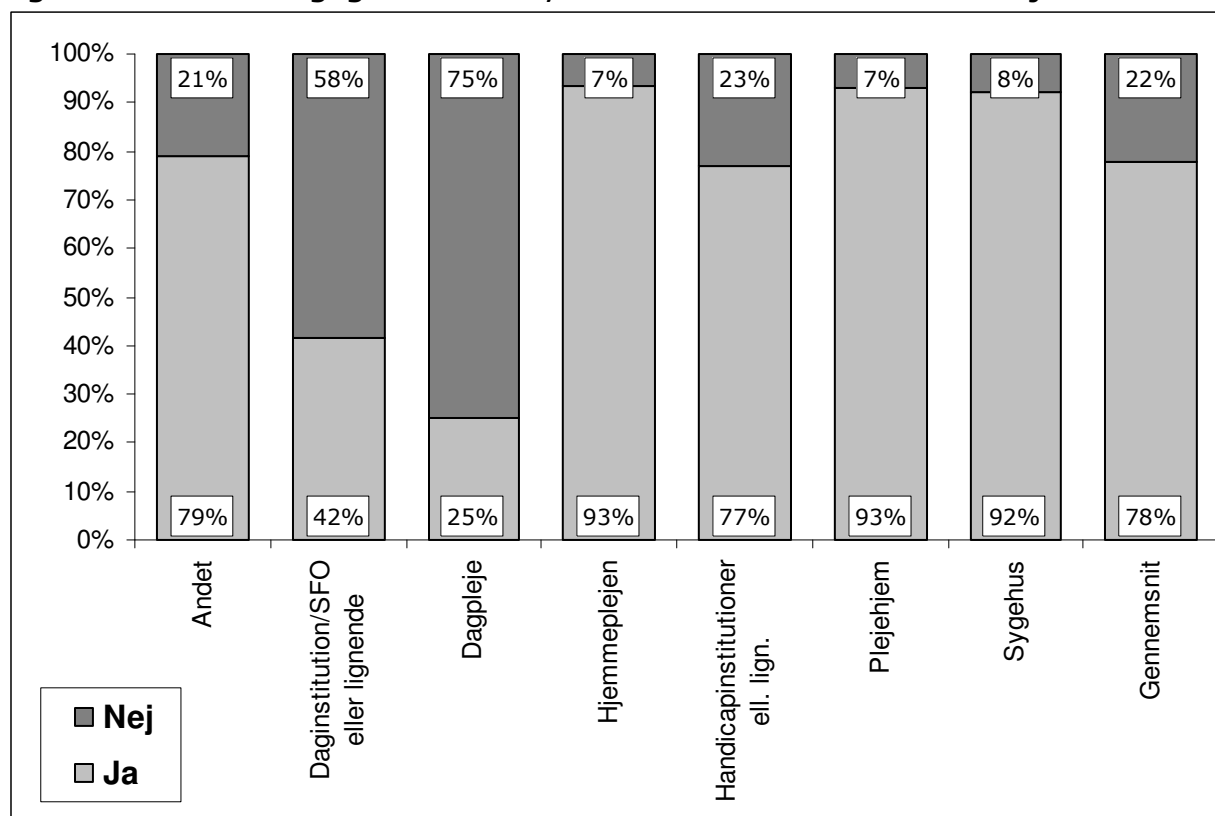
Antal respondenter: 489 (alle i alderskategorien 55 år og derover)

Næsten 4 ud af 5 FOA-medlemmer i undersøgelsen har en faglig relevant uddannelse

78 procent af de adspurgte medlemmer har en faglig relevant uddannelse, mens de resterende 22 procent ikke har, se figur 7 nedenfor. I ældreplejen (i denne undersøgelse ansatte i hjemmeplejen og på plejehjem), samt sygehusansatte er det flere end 9 ud af 10, der har en faglig relevant uddannelse. Samtidigt er det 1 ud af 4 dagplejere, der har en relevant uddannelse. Hos ansatte i daginstitutioner er det ca. 2 ud af 5, der har en uddannelse relevant for deres arbejde.

Der skal tages et vist forbehold for undersøgelsens resultater vedr. uddannelse. Undersøgelsen er gennemført i FOAs elektroniske Medlemspuls, hvilket forudsætter, at svarpersonerne har adgang til - og en del træning i brug af computer. Alt andet lige må man derfor regne med, at svarpersonerne i højere grad har uddannelse i forhold til FOAs medlemsskare som helhed. Det generelle uddannelsesniveau blandt FOAs medlemmer kan derfor være noget lavere end undersøgelsens resultater her tyder på.

Figur 7. Har du en faglig uddannelse, der er relevant i forhold til det job du har?²

Antal adspurgte: 2117 medlemmer.

² F.eks. en social- og sundhedsuddannelse, en PGU, en serviceassistentuddannelse eller en håndværksmæssig uddannelse.

2 ud af 3 medlemmer uden en faglig relevant uddannelse er åbne overfor at tage en sådan.

Trepartsaftalen af juni 2007 indebærer, at der er flere af de ansatte i hjemmeplejen, dagtilbud mv., der ikke har en faglig relevant uddannelse, der skal have mulighed for at tage en sådan uddannelse. F.eks. en social- og sundhedsuddannelse, en PGU, en serviceassistentuddannelse eller en håndværksmæssig uddannelse.

To tredjedele af dem, som i dag ikke har en relevant faglig uddannelse, siger "ja" eller "måske" til, at de vil benytte trepartsaftalens mulighed for at tage en uddannelse, se tabellen nedenfor. 24 procent siger "ja", og 42 procent siger "måske".

Især dagplejerne og FOAs medlemmer i daginstitutionerne er interesserede i at tage en uddannelse (PGU).

Da grupperne af ansatte uden uddannelse i hjemmeplejen, på plejehjem, handicapinstitutioner og på sygehuse er så små, at det ikke giver mening at tolke på dem separat, er de i tabel 1 samlet i gruppen "øvrige".

Tabel 10. Vil du benytte muligheden for at tage en faglig relevant uddannelse, som du kan bruge i dit arbejde?

	Andet	Daginstitution/ SFO ell. lign.	Dagpleje	Øvrige	Gennemsnit
Ja	21 %	25 %	26 %	23 %	24 %
Måske	37 %	45 %	53 %	23 %	42 %
Nej	31 %	24 %	17 %	43 %	27 %
Ved ikke	11 %	5 %	4 %	11 %	7 %
Adspurgte	75	99	191	109	474

Antal respondenter: 474 (alle, der har angivet de ikke har en faglig relevant uddannelse)

Over 8.000 FOA-medlemmer vil tage en PGU

De FOA-medlemmer, som ikke har en relevant faglig uddannelse, men som er interesserede i en sådan, siger især, at den pædagogiske grunduddannelse (PGU) er relevant for dem, se *tabellen nedenfor*. Det er ikke overraskende, da det især er FOA-medlemmerne på det pædagogiske område, som ikke har en relevant faglig uddannelse i dag.

Antallet af FOA-medlemmer i den pædagogiske sektor, som siger "ja" til at benytte muligheden for en relevant faglig uddannelse udgør i alt 17 procent³. Det svarer til, at 8.000 FOA-medlemmer ønsker at tage en PGU-uddannelse. Dertil kommer dem, som siger, at de "måske" vil benytte muligheden.

Tabel 11. Hvilken uddannelse vil være den relevante for dig i forhold til det job, du har?

	Hovedtotal
Anden uddannelse	16 %
Den pædagogiske grunduddannelse (PGU)	64 %
En håndværksmæssig uddannelse	2 %

³ 25 procent af de ca. 300, der siger at de ikke har en relevant faglig uddannelse på det pædagogiske område, siger at de vil benytte muligheden for at tage en uddannelse. Det er 75. I alt deltog 435 fra den pædagogiske sektor i undersøgelsen. 75 svarer til 17 procent af 435. 17 % af den pædagogiske sektor, som har ca. 50.000 medlemmer, er 8.500 (50.000*0,17).

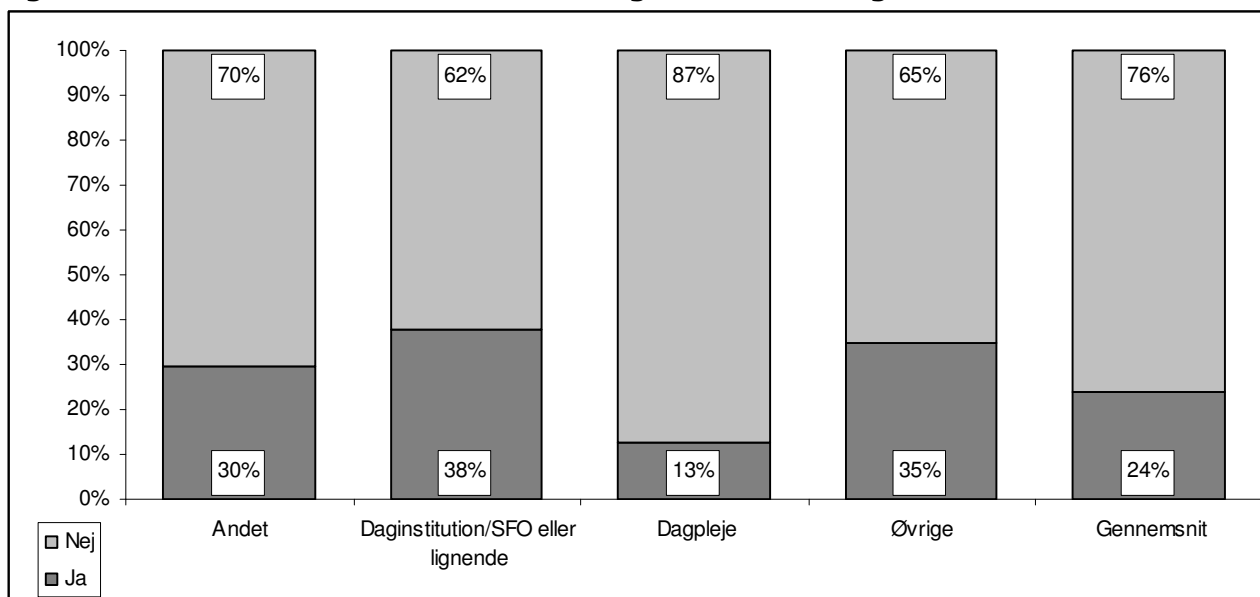
Serviceassistentuddannelsen	12 %
Social- og sundhedshjælperuddannelsen	5 %
Adspurgte	314

Antal respondenter: 374 (alle, der har svaret "Ja" eller "Måske" til spm 2.)

Hver fjerde af dem som vil/måske vil benytte sig af muligheden for at tage en uddannelse, har talt med deres leder om det

Det er kun hver fjerde af dem, som siger "ja" eller "måske" til at de vil benytte muligheden for at tage en uddannelse, som har talt med deres leder om det. Se figuren nedenfor. Det er mest dem i daginstitutionerne, som har talt med deres leder.

Figur 8. Har du talt med din leder om muligheden for at tage en sådan uddannelse?

Antal respondenter: 313 (alle, der har svaret "Ja" eller "Måske" til spm. ovenfor.)